

„Kam to bude slečno? Jednou do Kambodži, prosím“
aneb **Jak vypadá pětíměsíční stáž s organizací Člověk v tísni v Kambodži**

Uplynuly téměř dva měsíce od okamžiku, kdy můj nos poprvé zaznamenal to neúprosné dusno místního vzduchu na mezinárodním letišti v Phnom Penhu, hlavním městě Kambodži. Byla jsem na místě a od té chvíle se píše má druhá velká stáž (první byla na 6 měsíců v Namibii, také s Člověkem v tísni). První týden jsem strávila v provincii Takeo, kde se nachází hlavní kancelář Člověka v tísni. Seznámila jsem se s oběma projekty, které organizace v této provincii realizuje - *Zlepšování zdravotnické péče o matku a dítě* a *Rozvoj tržního odvětví s bioplynárnami pro zajištění udržitelných zdrojů energie v Kambodži*; a začala se připravovat na úvodní školení, které jsme společně s vedoucím kambodžské mise měli vést v mém budoucím místě působení. V polovině druhého týdne jsme přešli do venkovské provincie jménem Kampong Chhnang. Do provincie, která je mi od té doby místem, kde nejen pracuji, ale kde i žiji.

V této provincii již druhým rokem ČvT financuje projekt na *'Podporu iniciativ vedoucích k zefektivnění využívání zdrojů obživy u chudé populace v Kambodži'*, jehož cílem je udržitelně zlepšit živobytí 8,000 motivovaných chudých lidí žijících v 21 vesnicích této provincie. Tohoto cíle je dosahováno skrze podporování vzniku nových nebo rozvoje existujících zdrojů obživy (chov zvířat, pěstování zeleniny pro okresní trhy, či zpracování místních produktů), zvyšování znalostí místních lidí (zejména v oblasti efektivní zemědělské produkce), podporování aktivnější spolupráce mezi občany a místními autoritami a nakonec i zvyšování schopností místních partnerských organizací.

Hlavní náplň mé stáže pak spočívá v poslední zmíněné aktivitě - *zvyšování schopností místních partnerských organizací*. Projekt je v Kampong Chhnang implementován dvěma místními neziskovými organizacemi - PNKA (Phnom Neang KangRei Association) a AHRDHE (Association for Human Resource Development and Health Education). S nimi též od počátku stáže pracuji.

Spolupráci jsme nastartovali skrze představení nového systému tzv. *Complain and Response Mechanism*, jehož využití poskytuje zainteresovaným osobám uvnitř projektu nejen bezpečný a snadný přístup se vyjádřit k citlivějším otázkám projektu, ale zvyšuje tak i jejich příležitost na něm více participovat. Po několika setkáních a konzultacích začínáme systém implementovat uvnitř cílových vesnic.

Dále se s oběma organizacemi věnujeme tématu *'Fundraisingu'*. Po mnou vedené prezentaci na toto téma se s partner. organizacemi snažíme nalézt nové příležitosti, které pro ně představují nejen nové aktivity, ale též nové finanční zdroje.

S organizacemi jsme započaly cyklus přednášek vztahující k obsáhlému tématu *'Strategického plánování v neziskových organizacích'*. Na první polovinu října připravuji celodenní prezentaci na toto téma. Mimo jiné, spolu třikrát týdně věnujeme 60 minut anglickému jazyku, každý týden mám příležitost navštívit některou z cílových vesnic a co nevidět si budete moci na webu Člověka v tísni *skutecnydarek.cz* přečíst čerstvě dopsané články týkající se práce v Kambodži.

Možná by Vás také zajímalo, jak to tady celé zvládám. Zda je mi test na malárii stále ještě cizí, jak chutná místní kuchyně a co na mne křičí sousedovic děti, když kolem nich každé ráno projíždím na kole ...

Úryvek z mého kambodžského deníku

1. srpna 2011

To není možné....od posledního zápisu uběhl téměř týden! Jak rychle to tedy uteklo...ale na druhou stranu ANO - má proč? A proč tedy? Pondělí – rozeslání informačních e-mailů o

nadcházejícím týdnem, příprava vstupního testu z angličtiny pro mé místní kolegy, jehož konání proběhne odpoledne. Ale co by určitě mělo zaznít, a nemělo být zasunuto jenom tak mezi ostatní záležitosti, je nákup mého vlastního KOLA! Kola, jež Vás doveze do práce a zpátky, na market a většinou ještě jednou na market, protože něco zapomenete. Doveze Vás k řece, kde je voda ještě natolik nízká, aby místní lidé mohli otevřít svůj trh a prodávat. Poté co se vzedme, zaplaví vše, co bylo do té doby k mání – rozložené pláty s kukuřicí, několik druhů ryb a mořských živočichů, sladké i slané laskominy a nakonec i narovnané řady kulatin ke zpracování. Zde se nachází druhý trh, který v městě Kampong Chhnang můžete navštívit. Úterý se konal v duchu vyhodnocování vstupních testů a odpoledního setkání se zaměstnanci partnerské organizace ČvT PNKA, kde se vedly rozhovory ohledně potencionálních donorů a nových peněz pro organizaci. Jak a kde se chytout nové šance, co pro to udělat atd. Tendence takové věci tímto způsobem zaznamenávat nebo-li reportovat, není normální. Je to nemoc, kterou si získáte během své práce pro neziskovou organizaci, jež od svých zaměstnanců takový typ práce vyžaduje v pravidelných intervalech. Od této doby se snažím přestat reportovat a píši: ve středu jsem se konečně podívala do terénu. Byla jsem společně s Theary (projektový poradce pro obě partnerské organizace) a jedním terenním pracovníkem z PNKA organizace navštívit vesnici, kde implementujeme náš projekt. I přesto, že se většina našich příjemců pomoci v tu dobu nacházela na svých rýžových poličkách, byl to krásný zážitek. Potkala jsem nádhernou stařenku společně s jejími dvěma vnučkami, krásnou dívku jménem Tate a nakonec se seznámila s místním představitelem Vesnické asociace. Celý zmáčený příběh ze svého pole, aby nás uvítal a společně s námi strávil nějaký čas. Pod bambusovou stříškou patřící k domu 'pana představitele' a jeho rodiny jsme strávili hodinu, nerozumněla jsem ani slovo a začalo hrozně pršet! Poprvé mi bylo v Kambodži chladno. To samozřejmě nemohlo projít bez povšimnutí mých spolusedících. Nastává ohromný smích, který je však zakončen krásnou, ale stále nepochopenou větou představitelovy manželky: „Ta dívka je moc krásná.“

Konec pracovního týdne opět věnuji práci s partnery a to tentokrát v podobě setkání nad tématem 'Zpětné vazby jak pozitivní, tak negativní od našich příjemců pomoci'. Výsledky: sejdeme se ještě v dalším týdnu. To ne že bychom nic neudělali – naopak! Udělali jsme toho poměrně dost, ale chce to maličko ještě dopravit.

A dnes je sobota a já strávila nádherný den – ráno posnídala čerstvě upečený bochánek zakoupený u sousedky (ta ženská čím dál tím víc překvapuje, co všechno neprodává – začala jsem u ní s plynem do vařiče...), poté ujistila místní prodejce na trhu, že 'bílý lovec plastových a bezmasých věcí' je stále mezi nimi. Odpoledne jsem poobědvala s kolegou z práce ('Bonlaj čimuj sač-čru' – zelenina bez jakéhokoliv masa) a strávila tři hodiny v kanceláři PNKA, kde jsem rozesílala pracovní e-maily, telefonovala s vedoucím mise pro Kambodžu a měla rozhovor s Lídou, blízkou kamarádkou z Čech. V 6 hodin jsem se pak rozloučila s 'guardem' kanceláře, nasedla na kolo, vyvázila zavazadla (osobní tašku do předního košíku, tašku s laptopem přes rameno), po cestě ještě nakoupila led do mého super nového coolboxu („aby mi mé rajče do druhého dne vydrželo“), následovalo protažení těla v podobě extatického tance po pokoji zakončeném sprchou a příjemnou večeří při vůni Pagoda obsahující přírodní extrakt proti komárům.

Na závěr bych chtěla Všem, koho má současná stáž zaujala a krátké povídaní si s chutí přečetli, popřát **úspěšný start do nového akademického roku.**

Jo a děti v Kambodži přeci křičí HELLO! :-)